

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	1310
Land:	Afghanistan
Kilde:	Federal Office for Migration and Refugees (BAMF)
Titel:	Länderreport 48; Afghanistan: Die Situation von Frauen, 1996 – 2022
Udgivet:	7. februar 2022
Optaget på baggrundsmaterialet:	8. april 2022

3. Kvinder under Taliban siden august 2021

3.1. Den retlige situation

Kort efter deres magtovertagelse forkyndte Talibans talsmand, Zabiulla Mujahid, på en af Talibans pressekonferencer ligeberettigelsen mellem mænd og kvinder. Taliban har også i andre sammenhænge gentagne gange henvist til, at de respekterer og vil gennemføre kvinders rettigheder 'i overensstemmelse med Islam'.¹¹⁸ Som tegn på indskrænkningen af kvinders rettigheder nævnes derimod ofte nedlæggelsen af Kvindeministeriet og oprettelsen af Ministeriet for bøn og orientering samt fremme af dyd og forhindring af laster (herefter Dydsministeriet). Mellem 1996 og 2001 var dette ministerium bl.a. ansvarlig for den offentlige piskning og stening af kvinder.¹¹⁹

Siden deres magtovertagelse har Taliban udstedt flere dekreter, som imidlertid alle giver megen plads til fortolkning, da formuleringer som 'brud på sharia', 'i henhold til Islam' og også '*hijab*' ikke er klart defineret. Den manglende klarhed bestyrker frykten for en stærk indskrænkning af kvinders rettigheder, der bygger på erfaringer og beretninger fra den første talibantid.¹²⁰ Denne frygt fører også til fremadrettet lydighed, der begrænser mange kvinders liv stærkt.

Den 05.09.21 udstedte Taliban forordninger om adskillelse af kønnene ved private universiteter. Forordningen fastlægger, at der ved op til maksimalt 15 kvinder i en klasse skal være en adskillelse af kvinder og mænd ved et forhæng. Er der flere kvinder i en klasse, skal undervisningen foregå helt adskilt. Desuden skal der sørges for en rumlig og tidlig adskilt adgang til undervisningslokalerne.¹²¹

Den 21.11.21 offentliggjorde Dydsministeriet Talibans retningslinjer for afghanske fjernsynsstationer. Ifølge dem forbydes alle film, der ikke er i overensstemmelse med 'islamiske og afghanske værdier'. Således må afghanske fjernsynsstationer ikke sende film og serier med kvindelige skuespillere. Kvindelige journalister er pålagt at bære en *hijab* (uden konkretisering).¹²²

Den 03.12.21 udstedte Taliban et dekret om kvinders rettigheder. Det omhandler frem for alt giftermål og fastsætter, at kvinder (også enker) ikke må bortgiftes mod deres vilje, forbyder mindreåriges giftermål (ikke defineret), henviser til enkers arveret og til, at mænd med flere koner skal behandle alle ens.¹²³ Dekretet kritiseres meget, da det ikke kommer ind på kvinders ret til uddannelse, arbejde og anden politisk og samfundsmæssig deltagelse.¹²⁴ Desuden er dekretets virkning begrænset, da netop kvinder, der bortgiftes mod deres vilje, ofte er stærkt begrænsede i deres bevægelsesfrihed og ikke har mulighed for at kræve deres ret.

¹¹⁸ Ghafari: What Taliban mean for Afghans, 07.12.2021

¹¹⁹ Barr: For Afghan Women, the Frightening Return of 'Vice and Virtue', 29.09.2021

¹²⁰ France24: Taliban use gunfire to break up women's protest in Kabul, 05.09.2021; Human Rights Watch: Afghanistan. Taliban Abuses Cause Widespread Fear, 23.09.2021

¹²¹ Lister und Gigova: Curtains separate male and female Afghan students as new term begins under Taliban rule, 07.09.2021

¹²² Deutsche Welle: Afghanistan. Taliban issue guidelines against women actors, 21.11.2021

¹²³ Almarah English: Special Decree Issued by Amir-ul-Momenin on Women's Rights, 03.12.2021

¹²⁴ Mackintosh: Taliban decree on women's rights, which made no mention of school or work, dismissed by Afghan women and experts, 04.12.2021; Hosseini: «سپاهي دښمن د ښځو د حقونو په اړه شپاړتيا» [Reaktioner på Mullah Habatullahs dekret 'Kvinders grundlæggende rettigheder blev ikke overholdt'], 04.12.2021; RFE/RL's Radio Azadi: Taliban Releases Decree on Women's Rights But Says Nothing About Education, Work, 03.12.2021

Ifølge et dekret om mobilitet af 26.12.21 er chauffører pålagt kun at transportere kvinder med *hijab* (uden konkretisering), og kvinder må højst rejse 72 km uden ledsagelse af en slægtning (*mahram*).¹²⁵ Da der ikke forelå klare retningslinjer, blev kvinder, der havde forladt deres hjem uden *mahram*, allerede før dekretet standset og truet, eller buschauffører havde nægtet at tage dem med.¹²⁶

Desuden udsteder afdelinger af Dydsministeriet på provinsniveau enkelte dekreter. Således har eksempelvis en repræsentant for Dydsministeriet i provinsen Balkh den 05.01.22 meddelt, at kvinder kun må forlade hjemmet, hvis det er strengt nødvendigt. I dette tilfælde skal de ubetinget være ledsaget af en *mahram*.¹²⁷ Den 07.01.22 uddelte Dydsministeriet i Kabul plakater, der opfordrede kvinder til at bære *hijab* i overensstemmelse med sharia. På disse plakater ses en chadri (burka) og en person helt tilsløret i sort.¹²⁸ Det er imidlertid også her uklart, om dette er en opfordring til en komplet tilsløring af ansigtet: Da Taliban ikke tillader billeder af kvinder, kan de ikke offentliggøre billeder, der viser en kvindes ansigt.

3.2. Adgang til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet

Mens grundskolerne (op til og med 6. klasse) en måned efter Talibans magtovertagelse blev genåbnet for både drenge og piger, forblev videregående uddannelse nu som før nægtet piger og kvinder i de fleste provinser. Videregående skoler blev genåbnet den 18.09.21, men udelukkende for drenge og mandlige lærere. I nogle provinser er der dog undtagelser. Således beretter TOLONews om genåbning af videregående skoler for piger (adskilt fra drenge) i provinsen Balkh den 08.10.21, i provinserne Sar-e Pul og Kunduz den 09.10.21 og i provinsen Herat den 08.11.21.¹²⁹ Men det forbliver uklart, om det var alle eller kun en del af skolerne, der blev genåbnet. Den 16.01.22 erklærede en talsmand for Taliban, at de håber at genåbne alle skoler for piger i det nye skoleår (fra 21.03.22).¹³⁰ På hvilke betingelser piger så får lov til at gå i skole, og hvorvidt læseplanerne bliver tilpasset, blev ikke oplyst.

Som allerede i 1996 erklærede Taliban, at de endnu ikke havde mulighed for at gøre videregående uddannelse mulig for piger og kvinder, men at de ikke generelt var imod uddannelse af kvinder.¹³¹ Samtidig støttede den af Taliban udnævnte udenrigsminister, Amir Khan Motaqi, den pakistanske premierminister Imran Khan den 20.12.21 i dennes udtalelse, at uddannelse for piger ikke var del af den afghanske kultur.¹³² Det forlyder, at både lokale og internationale initiativer igen har oprettet hemmelige eller digitale uddannelses tilbud for piger.¹³³

¹²⁵ Zeit Online: Taliban schränken Bewegungsfreiheit von Frauen massiv ein, 26.12.2021; Walizada: Afghan Women Protest Over New Restrictions, in: TOLONews, 26.12.2021

¹²⁶ Human Rights Watch: Afghanistan. Taliban Absues Cause Widespread Fear, 23.09.2021; Zeit Online: 'Alles, was ich fühle, ist eine tiefe Ohnmacht,' 14.12.2021

¹²⁷ Hasht e Subh: ښځې راتلونکې درې ورځې د روڼۍ د نننۍ ادا تعامې رد او زامنې یې د پادارفا: ښځې رد نابللې [Taliban i Balkh: Mennesker, der ikke beder i moskéen, forfølges], 05.01.2022

¹²⁸ France24: Taliban religious police issue posters ordering women to cover up, 07.01.2022

¹²⁹ Musavi: Schools Reopen for Girls in Grades 7-12 in Balkh Province, 08.10.2021; TOLONews: Girls Attend Schools in Kunduz, Balkh, Sar-ePul, 09.10.2021; Salehi: Girls' Schools for Grades 7-12 Reopen in Herat, 08.11.2021

¹³⁰ Morwat: Girls' Schools May Open in New Solar Year: Mujahid, 16.01.2022

¹³¹ Barr: For Afghan Women, the Frightening Return of 'Vice and Virtue', 29.09.2021

¹³² Lalzoy: Imran Khan's comments are not humiliation to Afghans: Motaqi, 20.12.2021

¹³³ Sirat und Hakimi: Afghan girls set up 'secret school' amid Taliban restrictions, 22.10.2021; Aljazeera: Afghanistan's girls learn, code 'underground' amid Taliban curbs, 29.10.2021; Akbarian: The teacher defying the Taliban on girls' education, 03.11.2021; Binesh: Banned From School, Afghan Girls Gather in Homes to Learn, 13.12.2021

Statslige universiteter er for tiden lukket for både mænd og kvinder. Taliban begrundet det med, at der foruden nye læreplaner også skal udarbejdes koncepter for den strikte adskillelse af kønnene.¹³⁴ Genåbningen af universiteterne annonceres igen og igen, men uden nogen konkret tidsplan.¹³⁵ Mange private universiteter har genoptaget deres aktivitet med de ovenfor anførte regler for adskillelse af kønnene.

Taliban har ikke udstedt konsekvente regler for kvinders adgang til arbejdsmarkedet. Allerede under Talibans fremmarch forelå der beretninger om tilfælde, hvor kvinder blev forhindret i at fortsætte med at udføre deres arbejde. Reuters beretter om et tilfælde, hvor ansatte i Azizi Bank i Kandahar blev sendt hjem efter Talibans magtovertagelse dér. De skal være blevet opfordret til at lade mandlige slægtninge overtage deres arbejde.¹³⁶ Kort efter magtovertagelsen i Kabul blev kvinder af Taliban advaret mod at gå på arbejde, fordi de kunne blive mishandlet af talibankrigere.¹³⁷ Derfor er mange kvinder blevet hjemme af frygt for eller efter erfaringer med trusler fra Talibans side på vej til arbejde.

I midten af september fik kvindelige ansatte ved byen Kabul igen pålæg om at blive hjemme.¹³⁸ Der ville – ifølge den af Taliban udnævnte borgmester i Kabul – blive gjort undtagelser, hvis et arbejde ikke kunne udføres af mænd, f.eks. rengøring af dametoiletter.¹³⁹ Kvinder, der havde ledet virksomheder, måtte ofte lukke dem og afskedige deres medarbejdere, bl.a. fordi de blev nægtet adgang til banken. Dermed mister mange familier deres eneste indtægt.¹⁴⁰

Der foreligger imidlertid også beretninger om kvinder, der har genoptaget deres arbejde. F.eks. har Taliban i midten af september opfordret kvinder, der arbejder ved sikkerhedskontrollerne i lufthavnen i Kabul, til at vende tilbage til deres arbejdsplads.¹⁴¹ Nogle kvinder, der har genoptaget deres arbejde, beretter om stadig frygt for trusler og overgreb.¹⁴²

Kort efter magtovertagelsen, den 27.08.21, har Taliban opfordret de kvindelige beskæftigede i sundhedsvæsenet til at genoptage deres arbejde.¹⁴³ Medens adskillige kvindelige læger, sundhedsplejersker og jordemødre arbejder uforstyrret, melder andre om overgreb fra Talibans side. Desuden får de – ligesom andre beskæftigede i sundhedssystemet – ikke udbetalt løn.¹⁴⁴

¹³⁴ Neuman: Kabul University chancellor says female students will be allowed, but segregated, 02.10.2021

¹³⁵ TOLONews: Public Universities to Reopen, Female Students Included: Minister, 12.01.2022

¹³⁶ Jain: Afghan women forced from banking jobs as Taliban take control, 15.08.2021

¹³⁷ Barr: For Afghan Women, the Frightening Return of 'Vice and Virtue', 29.09.2021

¹³⁸ The Guardian: Kabul government's female workers told to stay at home by Taliban, 19.09.2021

¹³⁹ Humayun und Regan: About the only job women can do for the Kabul government is clean female bathrooms, acting mayor says, 20.09.2021

¹⁴⁰ RFE/RL's Radio Azadi: Taliban Rules On Working Women Strip Employees, Owners of Livelihoods, 08.12.2021; Zekri: Kopf hoch, Schwester, 21.12.2021

¹⁴¹ TOLONews: Kabul Airport Employees, including Women, Return to Work, 13.09.2021

¹⁴² Khan: The Taliban is bringing back its feared ministry of 'vice' and 'virtue', 08.09.2021; Amnesty International: Afghanistan. The fate of thousands hanging in the balance. Afghanistan's fall into the hands of the Taliban, 21.09.21, S. 7 – 10

¹⁴³ TOLONews (@TOLONews): [Twitter], 27.08.2021, 10:44 Uhr

¹⁴⁴ Weltspiegel: Afghanistan. Verlierer sind Frauen und Kinder [online Video], 14.11.2021; Peterson: How Afghan midwives are challenging Taliban strictures on women, 07.10.2021

Også kvindelige journalisters arbejde er stærkt indskrænket. Før Talibans magtovertagelse var der ved de otte største medieforetagender alene i Kabul ansat ca. 510 kvinder. Den 01.09.21 meddelte Journalister uden Grænser, at der nu kun var færre end 80, deraf 39 kvindelige journalister. I provinserne har de fleste medieforetagender nedlagt arbejdet i forbindelse med Talibans fremmarch, så at der dér næsten ikke længere er nogen aktive kvindelige journalister.¹⁴⁵ Heller ikke for kvindelige journalister foreligger der noget officielt arbejdsforbud, men de trues individuelt og hindres i at udføre deres arbejde. Således har medlemmer af Taliban allerede i de første dage efter magtovertagelsen overtaget stillingerne fra de kvindelige ansatte i den statslige Fjernsyns- og radiostation RTA.¹⁴⁶ Amnesty International beretter om en kvindelig journalist, der efter et interview med et medlem af Taliban har forladt landet på grund af frygt. Da Taliban ikke kunne finde hende, blev hendes familie truet og en slægtning mishandlet.¹⁴⁷ TOLONews beretter, at kvindelige journalister ikke får adgang til Talibans pressekonferencer og således ikke kan udføre deres arbejde.¹⁴⁸ To private fjernsynsstationer, der især udsendte programmer af kvinder for kvinder, – Zan TV og Baano TV – har efter den 15.08.21 indstillet deres virksomhed. Den kvindelige grundlægger af Baano TV, Zahra Nabi, er forblevet i Afghanistan og forsøger at udbrede sine hemmeligt fremstillede beretninger via sociale og internationale medier.¹⁴⁹ En tilsvarende radiostation – Begum TV – har fået Talibans tilladelse til at videreføre sit program med indskrænkninger i musikvalget og strikt adskillelse af de kvindelige journalisters kontorer fra mænd. Stationen sender bl.a. undervisningstimer for unge og voksne. Men stationen imødeser usikkerhed på grund af manglende reklameindtægter.¹⁵⁰

Også ud over uddannelse og arbejde er kvinder i vidt omfang udelukket fra det offentlige liv på grund af dekretter, vilkårlige trusler og frygt. Således meddelte Taliban allerede i september, at kvinder ikke må udøve sport, idet Afghan Cricket Board (ACB) dog efter internationalt pres den 24.11.21 meddelte, at kvindeholdet havde lov til at spille videre. I slutningen af december 2021 erklærede Dydsministeriet, at kvinder ikke ubetinget havde lov til at benytte sports- og sundhedsfaciliteter.¹⁵¹ Ifølge beretninger blev offentlige bade i provinserne Balkh og Baghlan lukket for kvinder – det er formodentlig også tilfældet i andre provinser.¹⁵² Der må ikke vises billeder af kvinder i det offentlige rum.¹⁵³

3.3. Politisk deltagelse og aktivisme

Der er ingen kvinder i de af Taliban besatte politiske stillinger og ingen mekanismer for kvinders deltagelse i politiske beslutninger.

¹⁴⁵ RSF: Fewer than 100 of Kabul's 700 women journalists still working, 31.08.2021

¹⁴⁶ CPJ: Taliban take 2 female state TV anchors off-air in Afghanistan, beat at least 2 journalists, 19.08.2021

¹⁴⁷ Amnesty International: Afghanistan. The fate of thousands hanging in the balance, 21.09.21, S. 16

¹⁴⁸ Daryush: Afghan Female Reporters Fear Increased Restrictions, 09.01.2022

¹⁴⁹ Najjar: Afghan women speak up against new media guidelines, 25.11.2021

¹⁵⁰ Aljazeera: 'We're not giving up.' A radio station for Afghanistan's women, 09.12.2021

¹⁵¹ Daryush: Afghan Female Reporters Fear Increased Restrictions, 09.01.2022

¹⁵² Sediqzada: Taliban close women baths in northern Afghanistan, 03.01.2022; Hasht e Subh: یسرتسد میزیمز یناهج معماج. نالغبر رد نانز: [Kvinder i Baghlans protest. Det internationale samfund skal skaffe kvinder adgang til deres rettigheder], 05.01.2022. Der er beretninger fra disse to provinser, men situationen er sandsynligvis tilsvarende i andre provinser.

¹⁵³ France24: Images of women vandalized as Kabul faces up to Taliban rule, 19.08.2021

I flere byer har kvinder siden begyndelsen af september protesteret mod Taliban og deres indskrænkninger af kvinders politiske og samfundsmæssige deltagelse. Således har 60 til 80 kvinder protesteret første gang den 02.09.21, efter at de uden held havde forsøgt at forhandle med Taliban.¹⁵⁴ Efter at den første protest forløb fredeligt, skød Taliban på demonstranterne ved en anden protest i Herat den 07.09.21 og dræbte mindst to mænd. Andre demonstranter blev pisket. Derpå meddelte Taliban, at enhver offentlig demonstration kun måtte finde sted med tilladelse.¹⁵⁵ Til trods herfor fortsætter kvinderne deres protester i mange byer, bl.a. i Kabul, Herat, Mazar-e Sharif, Faizabad og Charikar.¹⁵⁶ Protesterne vedrører foruden almene krav om rettigheder for kvinder også konkrete hændelser som f.eks. to kvinders voldsomme død i Kabul, som de protesterende beskylder Taliban for.¹⁵⁷

Der foreligger talrige beretninger om Talibans voldelige fremfærd mod demonstrerende og kvindelige journalister: Således berettes der om slag med pisk og stok, om tåregas og elektrochok.¹⁵⁸ Deltagere har berettet, at de ikke turde vende tilbage til deres egne hjem af frygt for trusler.¹⁵⁹ Den kvindelige kvinderettighedsaktivist og leder af Stiftelsen Hila (håb), dr. Fahima Rahmati, blev efter sin deltagelse i protester truet af en gruppe Taliban, der kom til hendes hjem, slog hende og hendes slægtninge – mænd som kvinder –, skød og ramte hendes bror og tog fem af mændene med.¹⁶⁰ Ved en protest den 20.10.21 blev flere kvinder taget i forvaring af Taliban og tilbageholdt i flere timer.¹⁶¹ Efter de protesterendes udsagn blev desuden tre kvinder arresteret ved protester i provinsen Balkh midt i januar 2022.¹⁶² Yderligere to kvinder blev arresteret i deres hjem efter protester.¹⁶³ På tidspunktet for undersøgelsen foreligger der ingen oplysninger om deres opholdssted eller eventuelle løsladelse. Lokale og internationale journalister er med vold blevet hindret i at dokumentere protesterne.¹⁶⁴ Süddeutsche Zeitung beretter, at en journalist i en afhøring efter tilstedeværelsen ved en protest fik brækket tommelfingrene.¹⁶⁵

Som reaktion på volden har der foruden de offentlige demonstrationer også udviklet sig alternative protestformer. Således mødtes kvinder på 16 aktionsdage mod kønsspecifik vold og organiserede møder i private hjem, hvor plakater og stillingtagen blev filmet og lagt ud på sociale medier.¹⁶⁶ Under hashtagget #DoNotTouchMyClothes delte kvinder billeder af sig selv i de traditionelle brogede afghanske klæder på Twitter for at protestere mod forskrifterne om sorte slør.¹⁶⁷

¹⁵⁴ Barr: From Taliban to Taliban. Cycle of Hope, Despair on Women's Rights, 29.10.2021

¹⁵⁵ The Times of India: Taliban put 'conditions' to restrict protest in Afghanistan, 09.09.2021; Human Rights Watch: Afghanistan. Taliban Abuses Cause Widespread Fear, 23.09.2021

¹⁵⁶ The Times of India: Taliban put 'conditions' to restrict protest in Afghanistan, 09.09.2021; Amnesty International: Afghanistan. The fate of thousands hanging in the balance, 21.09.21, S. 10 - 11; Walizada: Afghan Women Protest Over New Restrictions, 26.12.2021

¹⁵⁷ TOLONews: Kabul Protest Spotlights Recent Killing of 2 Women, 16.01.2022

¹⁵⁸ Garcia und Hallam: Taliban accused of murdering pregnant Afghan policewoman in front of her family, 06.09.2021; Abbasi: Afghan Women Protest Against Taliban Restrictions, 07.09.2021; Popalzai: Taliban fighters use whips against Afghan women protesting the all-male interim government, 09.09.2021; Amnesty International: Afghanistan. The fate of thousands hanging in the balance, 21.09.21, S. 10 - 11; Barr: From Taliban to Taliban. Cycle of Hope, Despair on Women's Rights, 29.10.2021

¹⁵⁹ Zekri: Kopf hoch, Schwester, 21.12.2021

¹⁶⁰ Naadem: Taliban attack Fahima house, arrest family members, 12.09.2021; Hasht e Subh: The Taliban Have Allegedly Arrested Two Brothers and a Brother-in-Law of a Civil Activist in Kandahar, Afghanistan, 12.09.2021

¹⁶¹ Siddique: 'Safe Spaces.' After Taliban Crackdown, Afghan Women Take Their Protests Home, 08.12.2021

¹⁶² TOLONews: Kabul Protest Spotlights Recent Killing of 2 Women, 16.01.2022

¹⁶³ Morwat: UN, HRW Demand Inquiry Into Missing Female Activists, 23.01.2022

¹⁶⁴ Yam, Marcus (@yamphoto): [Twitter], 08.09.2021, 9:11 Uhr; CPJ: Taliban fighters assault at least 3 journalists covering women's protest in Afghanistan, 21.10.2021

¹⁶⁵ Zekri: Kopf hoch, Schwester, 21.12.2021

¹⁶⁶ TOLONews: Women Activists Seek Govt, Society Inclusion, 29.11.2021; Siddique: 'Safe Spaces.' After Taliban Crackdown, Afghan Women Take Their Protests Home, 08.12.2021; Morwat: Activists in Kabul Decry Violence Against Women, 13.12.2021

¹⁶⁷ Simon: 'Ich trage eine traditionelles afghanisches Kleid,' 16.09.2021

På trods af disse aktiviteter er Talibans magtovertagelse et tydeligt tilbageskridt for kvinderettighedsaktivismen i Afghanistan. Netop kvinder, der i de senere år offentligt har virket for kvinders rettigheder, har forladt landet af frygt for Taliban. Ifølge en rundspørge, som UN Women offentliggjorde i december 2021, sagde 65 % af de adspurgte, at der ikke mere fandtes aktive kvinderettighedsorganisationer i deres omegn. Som grund anføres indskrænkninger fra Talibans side samt den finansielle situation og sikkerhedssituationen.¹⁶⁸

3.4. Sundhedssystemet og den humanitære situation

På grund af kvindelige ansattes uklare situation, medicinsk personales flugt til udlandet, den manglende internationale finansielle støtte også i sundhedssektoren og importstopet for medikamenter er den medicinske behandling især for kvinder blevet yderligere forringet. BBC beretter om fødsler i et sygehus i Nangarhar uden medikamenter, elektricitet og næringsmidler. Andre sygehuse har intet brændstof til ambulancer.¹⁶⁹ Også på grund af de begrænsede uddannelsesmuligheder for kvindeligt medicinsk personale og det stigende antal børneægteskaber og de tidlige svangerskaber i forbindelse hermed er der ingen bedring i sigte.¹⁷⁰

Husholdninger, der er ført af kvinder, er især hårdt ramt af den humanitære katastrofe i Afghanistan.¹⁷¹ Dels har de i de fleste tilfælde mistet deres indkomst, da kvinder ikke mere kan udøve deres beskæftigelse eller ikke får udbetalt løn. Dels er deres adgang til humanitær hjælp indskrænket. Da arbejdet er begrænset for kvindelige medarbejdere i hjælpeorganisationer i mange provinser, fordi de enten skal ledsages af en *mahram*, eller fordi kvinder slet ikke må arbejde, kan organisationerne stort set ikke nå husholdninger, der føres af kvinder.¹⁷²

3.5. Vold mod kvinder

Kvinder er efter Talibans fremmarch i tiltagende omfang blevet ofre for målrettet og vilkårlig vold. Således foreligger der eksempelvis beretninger om en kvinde i Takhar, der kort efter Talibans erobring af provinsen blev skudt, fordi hun ikke bar en *chadri* (burka).¹⁷³ Ifølge andre beretninger blev en gravid kvindelig politibetjent myrdet i Ghor i begyndelsen af september. Slægtningene beskyldte Taliban, der dog afviste ansvaret.¹⁷⁴ Også den kvindelige kvinderettighedsaktivist Frozan Safi, der i Mazar-e Sharif havde deltaget i protester mod Taliban, blev fundet skudt og dræbt i slutningen af oktober. Taliban har bebudet en undersøgelse af hændelsen.¹⁷⁵ Den 14.01.22 blev en pige skudt ved et af Talibans checkpoints tilsyneladende uden grund.¹⁷⁶ Den kvindelige leder af et kvindefængsel i Herat, Alia Azizi, har været savnet siden den 02.10.21. Hun havde efter Talibans magtovertagelse genoptaget sit arbejde og er ikke vendt tilbage til sit hjem efter endt arbejde den pågældende dag. Slægtninge beskylder Taliban for at have arresteret hende som tilhørende militæret under den tidligere regering. Taliban afviser denne beskyldning og formoder, at hun har forladt landet.¹⁷⁷

Især tidligere kvindelige dommere frygter hævn fra de af Taliban løsladte fanger, som de havde dømt – ofte på grund af vold mod kvinder. De kvindelige dommere, der ikke er blevet evakueret, lever nu skjult og beretter om telefonopkald med mordtrusler.¹⁷⁸

¹⁶⁸ UN Women: Women's Rights in Afghanistan. Where are we now?, December 2021, s. 4

¹⁶⁹ Jung und Maroof: Giving birth under the Taliban, 20.09.2021

¹⁷⁰ Bornstein Moreno: Women's Healthcare in Danger Under Taliban Rule, 29.11.2021

¹⁷¹ France24: Anxiety and fear for women in Taliban stronghold, 09.10.2021

¹⁷² Human Rights Watch: Afghanistan. Taliban Blocking Female Aid Workers, 04.11.2021

¹⁷³ Radio Neshat: نابلط طسوت عقرب زاهدافسا مدع ليد نر كې لټه [Talibans mord på en kvinde grundet manglende anvendelse af burka], 19.08.2021

¹⁷⁴ Garcia und Hallam: Taliban accused of murdering pregnant Afghan policewoman in front of her family, 06.09.2021

¹⁷⁵ Nader und Ferris-Rotman: Women's rights activist shot dead in northern Afghanistan, 05.11.2021

¹⁷⁶ TOLONews: Young Girl Shot, Killed at Checkpoint in Kabul: Relatives, 14.01.2022

¹⁷⁷ Rasa: Alia Azizi, Manager of Herat Prison, Disappeared since October, 13.01.2022

¹⁷⁸ Wright, Rebecca u.a.: Afghanistan's women judges are in hiding, fearing reprisal attacks from men they jailed, 20.09.2021; Press: Female Afghan judges hunted by the murderers they convicted, 28.09.2021

Kvinder, der før Talibans magtovertagelse havde en offentlig stilling og siden har forladt landet, beretter, hvordan Taliban eftersøger dem og i den forbindelse gennem søger huse, truer deres familier og anvender vold.¹⁷⁹

Trods Talibans dekret, der forbyder tvangsægteskaber, er der flere beretninger om ægteskaber, der arrangeres eller indgås af finansiell nød. Dertil hører beretninger om familier, der sælger deres døtre (delvis som småbørn) som brude for at kunne ernære andre børn eller for at bringe gæld ud af verden. Ofte er de kommende ægtemænd stadig mindreårige, og pigerne forbliver i første omgang hos deres forældre. I andre tilfælde flytter de imidlertid også direkte over til den (myndige) brudgoms familie.¹⁸⁰ En anden beretning viser, at også talibankrigere indgår tvangsægteskaber med mindreårige.¹⁸¹

Også voksne kvinder ser sig nødsaget til at gifte sig, hvis de er ugifte og ikke mere kan ernære deres familie. Avisen *The Diplomat* beretter om et tilfælde, hvor en kvindelig politibetjent i enkestand ikke mere kunne ernære sine børn på grund af manglende indtægt og sluttelig, da hun ikke så andre muligheder for at overleve, gav efter for truslerne fra en talibankriger, der ville gifte sig med hende,¹⁸²

Det må forventes, at der forekommer huslig vold i et voksende antal tilfælde, uden at dette kan dokumenteres. Generelt er kvinder, der ikke kan forlade deres hjem, i højere grad udsat for faren for huslig vold. Dertil kommer stigende fattigdom og usikkerhed og manglende beskyttelsesmekanismer for ofre.¹⁸³

3.6. Beskyttelse

Siden Talibans magtovertagelse findes der ikke mere retsmidler, der beskytter kvinder mod kønsspecifik vold og vold i hjemmet. Særlig i områder, hvor kvinder kun må forlade hjemmet med mandlig ledsagelse, har kvinderne ingen muligheder for at søge hjælp og beskyttelse uden mandlig støtte.¹⁸⁴

Efter nedlæggelsen af Kvindeministeriet er de kvindehuse, der ledes af ministeriet, såvel som de fleste ikke-statslige kvindehuse lukket. Kvinder og piger, der har været anbragt dér, har måttet vende tilbage til deres familier. Deres skæbne er uklar.¹⁸⁵ Ifølge andre beretninger er kvinder fra kvindehusene, der delvis er blevet lukket med vold under Talibans fremmarch, blevet sat i fængsel, bl.a. i fængslet Pul-e Charki i Kabul, der er berygtet for tortur af politiske fanger.¹⁸⁶ Enkelte kvindehuse drives videre, men optager ikke flere kvinder.¹⁸⁷ *The Guardian* beretter, at Taliban tolererer disse institutioner, da det især drejer sig om kvinder, der ikke mere har nogen familie. At lukke disse indkvarteringer ville betyde, at kvinderne ville blive hjemløse, og Taliban frygter angiveligt, at kvinderne ville prostituere sig.¹⁸⁸

¹⁷⁹ Ghafari: The world should not yet engage with the new Taliban government, 16.09.2021; Amnesty International: Afghanistan. The fate of thousands hanging in the balance, 21.09.21, S. 13

¹⁸⁰ BBC: Afghan baby girl sold for \$500 by starving family [online video], 25.10.2021; Dawn: Hunger forces Afghans to sell young daughters into marriage, 27.10.2021; Coren, Anna u.a.: She was sold to a stranger so her family could eat as Afghanistan crumbles, in: CNN, 01.11.2021; Fore: Girls increasingly at risk of child marriage in Afghanistan, 12.11.2021

¹⁸¹ Smucker: The Taliban's Forced Marriages. Afghan women are already paying a horrible price for the Taliban takeover, 12.10.2021

¹⁸² Ebd.

¹⁸³ UN Women: Women's Rights in Afghanistan. Where are we now?, December 2021

¹⁸⁴ Amnesty International: Survivors of Gender-Based Violence Abandoned Following Taliban Takeover, 05.12.2021

¹⁸⁵ Mukhtar: As Taliban robs Afghan women and girls of work, school and safety, the most vulnerable 'have nowhere to go,' 22.09.2021; Abbasi: Afghan Women Fleeing Violence Lose Vital Protection. For Survivors of Abuse, Shelters Offered Lifeline, 24.09.2021

¹⁸⁶ Amnesty International: Survivors of Gender-Based Violence Abandoned Following Taliban Takeover, 05.12.2021

¹⁸⁷ Bezhan, Frud: Afghan Women's Shelters Vanishing Under Taliban Rule, 26.09.2021

¹⁸⁸ Ferris-Rotman und Nader: 'I don't know where to go,' 01.10.2021